

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN**  
**TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

**NGUYỄN THỊ THU HƯƠNG**

**QUẢN LÝ GIÁO DỤC MÔI TRƯỜNG THÔNG QUA  
HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ  
THÀNH PHỐ UÔNG BÍ, TỈNH QUẢNG NINH**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC**

**THÁI NGUYÊN - 2014**

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN  
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

**NGUYỄN THỊ THU HƯƠNG**

**QUẢN LÝ GIÁO DỤC MÔI TRƯỜNG THÔNG QUA  
HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ  
THÀNH PHỐ UÔNG BÍ, TỈNH QUẢNG NINH**

**Chuyên ngành: Quản lý giáo dục**

**Mã số: 60.14.01.14**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC**

**Người hướng dẫn khoa học: PGS, TS. Phạm Văn Sơn**

**THÁI NGUYÊN - 2014**

## **LỜI CAM ĐOAN**

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các kết quả nghiên cứu là trung thực và chưa được công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

**Tác giả luận văn**

**Nguyễn Thị Thu Hương**

## LỜI CẢM ƠN

Với tình cảm chân thành, em xin bày tỏ lòng biết ơn và sự kính trọng tới Lãnh đạo trường Đại học sư phạm - Đại học Thái Nguyên, các Thầy giáo Cô giáo đã tham gia giảng dạy và cung cấp những kiến thức cơ bản, sâu sắc, tạo điều kiện giúp đỡ em trong quá trình học tập và nghiên cứu tại nhà trường.

Đặc biệt, với tấm lòng thành kính, em xin gửi lời cảm ơn sâu sắc nhất đến Phó Giáo sư, Tiến sĩ Phạm Văn Sơn, người thầy đã trực tiếp hướng dẫn khoa học và tận tình giúp đỡ em trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Tác giả cũng xin gửi lời cảm ơn Lãnh đạo UBND, Phòng GD&ĐT, Cán bộ quản lý và giáo viên các trường THCS thành phố Uông Bí cùng bạn bè, người thân đã tạo điều kiện cả về thời gian, vật chất, tinh thần cho tác giả trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Trong quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn, mặc dù bản thân em đã luôn cố gắng nhưng chắc chắn không tránh khỏi những khiếm khuyết. Kính mong được sự góp ý, chỉ dẫn của các Thầy, các Cô và các bạn đồng nghiệp.

***Em xin trân trọng cảm ơn!***

*Quảng Ninh, ngày 08 tháng 8 năm 2014*

**Tác giả luận văn**

**Nguyễn Thị Thu Hương**

## MỤC LỤC

<b>LỜI CAM ĐOAN</b> .....	i
<b>LỜI CẢM ƠN</b> .....	ii
<b>MỤC LỤC</b> .....	iii
<b>DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT</b> .....	iv
<b>DANH MỤC BẢNG</b> .....	v
<b>DANH MỤC BIỂU ĐỒ</b> .....	vi
<b>MỞ ĐẦU</b> .....	1
1. Lý do chọn đề tài .....	1
2. Mục đích nghiên cứu .....	2
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu .....	2
4. Giả thuyết khoa học.....	2
5. Nhiệm vụ nghiên cứu .....	2
6. Giới hạn, phạm vi nghiên cứu .....	3
7. Phương pháp nghiên cứu .....	3
8. Cấu trúc của luận văn .....	3
<b>Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ GIÁO DỤC MÔI TRƯỜNG THÔNG QUA HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ</b> .....	4
1.1. Lịch sử nghiên cứu vấn đề.....	4
1.1.1. Vấn đề môi trường và giáo dục môi trường.....	4
1.1.2. Các công trình nghiên cứu GDMT trong nhà trường phổ thông .....	7
1.2. Một số khái niệm cơ bản liên quan.....	8
1.2.1. Môi trường và giáo dục môi trường.....	8
1.2.2. Quản lý giáo dục môi trường.....	11
1.3. Những vấn đề lí luận cơ bản về quản lý GDMT thông qua hoạt động dạy học ở trường THCS.....	12
1.3.1. Những vấn đề lí luận cơ bản về GDMT ở trường THCS.....	12

1.3.2. Nội dung quản lý GDMT thông qua hoạt động dạy học ở trường THCS .....	22
1.4. Các yếu tố ảnh hưởng tới quản lý giáo dục môi trường thông qua hoạt động dạy học ở trường THCS .....	27
Kết luận chương 1.....	31
<b>Chương 2. THỰC TRẠNG VỀ QUẢN LÝ GIÁO DỤC MÔI TRƯỜNG THÔNG QUA HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC Ở TRƯỜNG THCS THÀNH PHỐ UÔNG BÍ, TỈNH QUẢNG NINH.....</b>	<b>32</b>
2.1. Khái quát về kinh tế xã hội, môi trường và tình hình Giáo dục THCS thành phố Uông Bí, tỉnh Quảng Ninh.....	32
2.1.1 Khái quát về tình hình kinh tế - xã hội và môi trường ở thành phố Uông Bí.....	32
2.1.2. Tình hình giáo dục THCS của thành phố Uông Bí.....	33
2.2. Tổ chức khảo sát.....	38
2.2.1. Mục đích khảo sát.....	38
2.2.2. Đối tượng khảo sát .....	38
2.2.3. Nội dung khảo sát.....	38
2.2.4. Phương pháp khảo sát.....	38
2.3. Thực trạng GDMT ở trường THCS thành phố Uông Bí, tỉnh Quảng Ninh.	39
2.3.1. Thực trạng nhận thức của giáo viên, học sinh về môi trường và giáo dục môi trường cho học sinh ở trường THCS .....	39
2.3.2. Nhận thức của học sinh về vấn đề môi trường và BVMT .....	42
2.3.2. Thực trạng nội dung giáo dục môi trường đã triển khai ở trường THCS thành phố Uông Bí, tỉnh Quảng Ninh .....	47
2.3.3. Thực trạng phương pháp và hình thức tổ chức giáo dục môi trường đã tiến hành ở trường THCS thành phố Uông Bí, tỉnh Quảng Ninh.....	49
2.3.4. Thực trạng tổ chức các hoạt động ngoại khóa với chủ đề GDMT cho học sinh THCS thành phố Uông Bí.....	52

2.3.5. Thực trạng phối kết hợp giữa nhà trường, gia đình, xã hội trong công tác GDMT cho học sinh.....	55
2.4. Thực trạng về quản lý GDMT thông qua hoạt động dạy học ở trường THCS thành phố Uông Bí .....	56
2.4.1. Thực trạng xây dựng kế hoạch GDMT thông qua hoạt động dạy học ở trường THCS thành phố Uông Bí.....	57
2.4.2. Thực trạng về thực hiện kế hoạch GDMT thông qua hoạt động dạy học ở trường THCS thành phố Uông Bí.....	58
2.4.3. Thực trạng về công tác chỉ đạo GDMT thông qua hoạt động dạy học ở trường THCS thành phố Uông Bí.....	59
2.4.4. Thực trạng về kiểm tra, đánh giá GDMT thông qua dạy học tích hợp ở trường THCS thành phố Uông Bí .....	60
2.5. Đánh giá chung về thực trạng quản lý giáo dục môi trường thông qua hoạt động dạy học ở trường THCS thành phố Uông Bí.....	61
2.5.1. Mặt mạnh.....	61
2.5.2. Mặt yếu.....	62
2.5.3. Nguyên nhân.....	62
2.5.4. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động GDMT cho HS THCS tại Tp Uông Bí.....	63
Kết luận chương 2.....	64
<b>Chương 3. BIỆN PHÁP QUẢN LÝ GIÁO DỤC MÔI TRƯỜNG THÔNG QUA HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC Ở TRƯỜNG THCS THÀNH PHỐ UÔNG BÍ, TỈNH QUẢNG NINH.....</b>	<b>66</b>
3.1. Các nguyên tắc đề xuất biện pháp .....	66
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo tính hệ thống.....	66
3.1.2. Nguyên tắc bảo đảm tính kế thừa .....	66
3.1.3. Nguyên tắc bảo đảm tính thực tiễn.....	66
3.1.4. Nguyên tắc bảo đảm tính khả thi.....	66

3.2. Các biện pháp quản lý GDMT thông qua hoạt động dạy học ở trường THCS thành phố Uông Bí, tỉnh Quảng Ninh .....	67
3.2.1. Biện pháp 1. Nâng cao nhận thức của đội ngũ CBQL, GV, HS về tầm quan trọng của giáo dục môi trường .....	67
3.2.2. Biện pháp 2. Tổ chức bồi dưỡng nâng cao năng lực giáo dục môi trường cho đội ngũ giáo viên.....	69
3.2.3. Biện pháp 3. Chỉ đạo tổ chuyên môn, hướng dẫn giáo viên tổ chức hoạt động ngoại khóa môn học về giáo dục môi trường cho học sinh .....	76
3.2.4. Biện pháp 4. Quản lý khai thác và sử dụng cơ sở vật chất, thiết bị dạy học phục vụ cho hoạt động GDMT .....	77
3.2.5. Biện pháp 5. Tăng cường sự phối hợp các lực lượng trong và ngoài trường để giáo dục môi trường thông qua hoạt động dạy học .....	81
3.2.6. Biện pháp 6. Tăng cường kiểm tra đánh giá giáo dục môi trường thông qua hoạt động dạy học.....	82
3.2.7. Biện pháp 7. Ứng dụng công nghệ thông tin và truyền thông trong quản lý GDMT thông qua hoạt động dạy học .....	84
3.3. Mối quan hệ giữa các biện pháp.....	85
3.4. Khảo nghiệm tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp đề xuất ..	86
3.4.1. Mục đích khảo nghiệm .....	86
3.4.2 . Phạm vi và nội dung khảo nghiệm .....	86
3.4.3. Phương pháp khảo nghiệm .....	86
3.4.4. Kết quả khảo nghiệm.....	86
Kết luận chương 3.....	90
<b>KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ</b> .....	91
1. Kết luận.....	91
2. Khuyến nghị.....	91
<b>TÀI LIỆU THAM KHẢO</b> .....	94



## DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

<b>Viết tắt</b>	<b>Viết đầy đủ</b>
BVMT	: Bảo vệ môi trường
CBQL	: Cán bộ quản lý
CNH - HĐH	: Công nghiệp hóa, hiện đại hóa
GD	: Giáo dục
GD - ĐT	: Giáo dục và đào tạo
GDMT	: Giáo dục môi trường
GV	: Giáo viên
GVCN	: Giáo viên chủ nhiệm
HĐNGLL	: Hoạt động ngoài giờ lên lớp
HS	: Học sinh
MT	: Môi trường
QLGD	: Quản lý giáo dục
THCS	: Trung học cơ sở

## DANH MỤC BẢNG

Bảng 2.1. Quy mô mạng lưới trường, lớp, HS cấp THCS .....	33
Bảng 2.2. Kết quả giáo dục đạo đức 5 năm qua .....	34
Bảng 2.3. Kết quả chất lượng giáo dục các môn văn hóa 5 năm qua .....	35
Bảng 2.4. Đội ngũ CBQL trường THCS 5 năm qua .....	36
Bảng 2.5. Đội ngũ GV trường THCS 5 năm qua.....	37
Bảng 2.6. Nhận thức của GV về tầm quan trọng của công tác GDMT cho học sinh THCS.....	39
Bảng 2.7. Nhận thức của giáo viên về mục tiêu GDMT cho học sinh .....	40
Bảng 2.8. Nhận thức của học sinh về các vấn đề môi trường và BVMT....	43
Bảng 2.9. Thái độ của học sinh đối với những hành động có tác động đến môi trường.....	46
Bảng 2.10. Thực trạng xác định các nội dung GDMT cho học sinh của giáo viên.	48
Bảng 2.11. Nhận thức của giáo viên về các hình thức GDMT cho học sinh THCS.....	50
Bảng 2.12. Thực trạng tổ chức các hoạt động ngoại khoá nhằm GDMT cho học sinh các trường THCS thành phố Uông Bí .....	53
Bảng 2.13. Mức độ phối hợp giữa BGH với các lực lượng trong và ngoài nhà trường .....	55
Bảng 2.14. Thực trạng việc kế hoạch hóa công tác GDMT .....	57
Bảng 2.15. Thực trạng việc tổ chức, chỉ đạo thực hiện kế hoạch GDMT ...	58
Bảng 2.16. Thực trạng chỉ đạo GDMT ở các trường THCS thành phố Uông Bí.....	59
Bảng 2.17. Thực trạng kiểm tra đánh giá GDMT cho học sinh .....	60
Bảng 3.1. Mức độ cần thiết của các biện pháp quản lý GDMT thông qua hoạt động dạy học ở trường THCS thành phố Uông Bí tỉnh Quảng Ninh .....	87
Bảng 3.2. Mức độ khả thi của các biện pháp quản lý GDMT thông qua hoạt động dạy học ở trường THCS thành phố Uông Bí.....	88